

Sygn. akt I C 107/17

WYROK

W IMIENIU

RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 24 stycznia 2018 roku

Sąd Okręgowy w Częstochowie Wydział I Cywilny w składzie:

Przewodniczący: SSO Lidia Dudek

Protokolant: Ewelina Lamik

po rozpoznaniu w dniu 10 stycznia 2018 roku w Częstochowie

na rozprawie

sprawy z powództwa M. J.

przeciwko Gminie P.

o zapłatę

1. oddała powództwo w całości;

2. zasądza od powoda M. J. na rzecz pozwanej Gminy P. kwotę 5.417 zł (pięć tysięcy czterysta siedemnaście złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Sygn. akt I C 107/17

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 13 marca 2017 r. powód M. J. wniósł o zasądzenie od pozwanej Gminy P. kwoty 109.486,46 złotych tytułem odpowiedzialności spadkobiercy przyjmującego spadek z dobrodziejstwem inwentarza ponad wartość stanu czynnego spadku, o której mowa w art. 1032 § 2 Kodeksu cywilnego oraz zasądzenie od pozwanej na rzecz powoda zwrotu kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu pozwu powód podniósł, że nakazem zapłaty w postępowaniu nakazowym z dnia 30 października 2006 r., sygn. akt V GNc (...), Sąd Okręgowy w C. V Wydział Gospodarczy zasądził od pozwanego W. S. (1) na rzecz powodów M. S., P. M. i M. J. solidarnie kwotę 459.181,92 zł wraz z ustawowymi odsetkami oraz kosztami procesu. W. S. (1) zmarł w dniu 16 lipca 2007 r. Postanowieniem z dnia 25 marca 2009 sygn. akt II Ns (...), Sąd Rejonowy w C. stwierdził nabycie spadku po zmarłym W. S. (2) w całości przez Gminę P.. Próby wyegzekwowania roszczenia na podstawie przedmiotowego tytułu wykonawczego nie przyniosły skutku. Natomiast dnia 15 stycznia 2016 r. Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym dla W. w W. J. B. umorzył postępowanie egzekucyjne prowadzone z wniosku M. J. KM (...) albowiem kwota wyegzekwowanych od Gminy P. wierzytelności przekroczyła wartość stanu czynnego spadku. Zdaniem powoda pozwana karygodnie albowiem dopuściła do zaspokojenia się z aktywów spadku tylko dwóch wierzycieli (...) Sp. z o.o. i (...) Sp. z o.o. bez poszanowania zasady proporcjonalnego zaspokojenia wierzycieli.

W odpowiedzi na pozew pozwana wniosła o oddalenie powództwa i zasądzenie od powoda na jej rzecz kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm prawem przepisanych.

W treści uzasadnienia wskazała, że rodzina zmarłego odmówiła Gminie udzielenia wszelkich informacji o składnikach majątkowych pozostałych po zmarłym W. S. (1) oraz rozliczeniach z kontrahentami. W wyniku usilnych starań Gminy zostało ustalone, że składniki majątkowe oraz rozliczenia znajdowały się po całym kraju. Egzekucję w tej sprawie prowadzili następujący komornicy: Komornik przy Sądzie Rejonowym w K. J. F., Komornik przy Sądzie Rejonowym w Z. A. N., Komornik przy Sądzie Rejonowym w M. A. K. i T. N., Komornik przy Sądzie Rejonowym w B. J. W. oraz Komornik przy Sądzie Rejonowym w C. D. O.. Powyżsi komornicy prowadzący egzekucję do majątku zmarłego W. S. (1), a przeciwko Gminie, jako spadkobiercy ustawowe zajmowali środki finansowe z konta Gminy zamiast prowadzić egzekucję ze składników majątkowych. W tych więc warunkach Gmina P. znalazła się w tragicznej sytuacji materialnej, gdyż pozbawienie własnych środków finansowych zachwiałoby płynność finansową gminy i jej bytowi. Ponadto Komornik przy Sądzie Rejonowym A. N. zajął wierzytelność firmy (...) w dniu 23 marca 2009 roku na rzecz wierzyciela firmy (...). W czasie kiedy Komornik przy Sądzie Rejonowym w Z. A. N. zajął należności na rzecz wierzyciela B. w firmie (...) to wówczas Gmina P. nie była jeszcze ustanowiona spadkobiercą ustawowym po zmarłym W. S. (1). Zarzut, że Gmina P. winna była wstrzymać postępowanie egzekucyjne do czasu zakończenia spisu inwentarza również nie zasługuje na uwzględnienie, gdyż każdy następny spis inwentarza był wynikiem odnalezienia nowego składnika majątkowego, który przedtem nigdy nikomu nie był znany, a dopiero w terminie późniejszym.

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Nakazem zapłaty w postępowaniu nakazowym z dnia 30 października 2006 roku, sygn. akt VGNC (...) Sąd Okręgowy w C. nakazał pozwanemu W. S. (1) aby zapłacił solidarnie powodom: M. S., P. M. i M. J. kwotę 459.181,92 zł (czterysta pięćdziesiąt dziewięć tysięcy sto osiemdziesiąt jeden złotych dziewięćdziesiąt dwa grosze) z ustawowymi odsetkami liczonymi następująco:

- od kwoty 118.101,96 zł w wysokości 13,5 % od dnia 31 sierpnia 2005r. do dnia 14 października 2005r. i 11,5% od dnia 15 października 2005r.

- od kwoty 341.079,96 zł w wysokości 13,5 % od dnia 4 października 2005r. do dnia 14 października 2005r. i 11,5% od dnia 15 października 2005r.

oraz kosztami zastępstwa procesowego 7.200 zł i kosztami postępowania 5755 zł.

Dowód: potwierdzona za zgodność kserokopia nakazu (k. 13 akt), zeznania M. J. (protokół rozprawy z dnia 15.11.2017r. nagranie czas: 00:07:25-00:18:28 adnotacje), zeznania świadka K. U. (protokół rozprawy z dnia 15.11.2017r. nagranie czas: 00:20:19-00:49:25 adnotacje), zeznania świadka A. A. (protokół rozprawy z dnia 09.08.2017r. nagranie czas: 00:04:41-00:13:30 adnotacje), zeznania świadka A. L. (protokół rozprawy z dnia 09.08.2017r. nagranie czas: 00:14:51-00:28:56 adnotacje).

Z dniem 23 marca 2009 roku Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym w Z. w sprawie o sygn. akt KM (...) dokonał zajęcia wierzytelności należnych W. S. (1) od wierzyciela (...) Sp. z o. o. w W. na wniosek wierzyciela (...) Sp. z o. o. w Z.. Postępowanie egzekucyjne było wszczęte wobec dłużnika W. S. (1).

Postanowieniem z dnia 25 marca 2009 roku Sąd Rejonowy w C. w sprawie o sygn. akt II Ns(...) stwierdził, że spadek po W., P. S. synu S. i A. zmarłym 16 lipca 2007 roku w S. ostatnio stale zamieszkałym w K. na podstawie ustawy nabyła Gmina P. w całości. W dniu 29 czerwca 2009 roku Sąd Rejonowy w C. w sprawie o sygn. akt II Ns (...) dokonał spisu inwentarza majątku spadkowego pozostałego po W. S. (2) a wykonanie postanowienia zlecił Komornikowi przy Sądzie Rejonowym w C., które prowadził przedmiotowe postępowanie.

Dowód: potwierdzona za zgodność kserokopia postanowienia (k. 14, k. 63, k. 182 akt), potwierdzona za zgodność kserokopia zajęcia (k. 100 akt), postanowienie (k. 3, k. 4 akt II Ns (...)), zeznania M. J. (protokół rozprawy z dnia 15.11.2017r. nagranie czas: 00:07:25-00:18:28 adnotacje), zeznania świadka K. U. (protokół rozprawy z dnia 15.11.2017r. nagranie czas: 00:20:19-00:49:25 adnotacje), zeznania świadka A. A. (protokół rozprawy z dnia

09.08.2017r. nagranie czas: 00:04:41-00:13:30 adnotacje), zeznania świadka A. L. (protokół rozprawy z dnia 09.08.2017r. nagranie czas: 00:14:51-00:28:56 adnotacje), postanowienie (k. 351 akt Kmn (...)).

W toku postępowania Gmina P. ustaliła, że składniki majątku po W. S. (1) obejmowały:

- 1/2 kopalni piasku (...) znajdującą się w obrębie Gminy D. województwo (...),
- działki położone na obszarze Gminy K., powiat (...),
- 1/2 budynku mieszkalnego położonego w Gminie P., K.,
- wierzytelności od spółki (...) w W. kwocie 748.125,90 zł.

Postanowieniem z dnia 22 lutego 2010 roku Sąd Okręgowy w C. w sprawie o sygn. akt VGCo (...) zmienionym postanowieniem Sądu Apelacyjnego w K. z dnia 23 marca 2010 roku w sprawie o sygn. akt VACz (...) nadano klauzulę wykonalności prawomocnemu nakazowi zapłaty w postępowaniu nakazowym z dnia 30 października 2006r. sygn. akt VGNC (...) przeciwko Gminie P., na którą przeszedł obowiązek dotychczasowego dłużnika W. S. (1), z ograniczeniem odpowiedzialności Gminy P. do wartości ustalonego w inwentarzu stanu czynnego spadku po W. S. (1).

Dowód: potwierdzona za zgodność kserokopia postanowienia (k. 15, k. 16 akt), odpisy z ksiąg wieczystych (k. 64-92 akt), zeznania M. J. (protokół rozprawy z dnia 15.11.2017r. nagranie czas: 00:07:25-00:18:28 adnotacje), zeznania świadka K. U. (protokół rozprawy z dnia 15.11.2017r. nagranie czas: 00:20:19-00:49:25 adnotacje), zeznania świadka A. A. (protokół rozprawy z dnia 09.08.2017r. nagranie czas: 00:04:41-00:13:30 adnotacje), zeznania świadka A. L. (protokół rozprawy z dnia 09.08.2017r. nagranie czas: 00:14:51-00:28:56 adnotacje).

Z dniem 23 kwietnia 2010 pod sygn. akt KM (...) Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym w C. D. O. zawiadomił pozwaną o wszczęciu egzekucji na podstawie tytułu wykonawczego w postaci nakazu zapłaty z dnia 30.10.2006r. sygn. akt V (...), postanowienia z dnia 22.02.2010r. sygn. akt VGCo (...), postanowienia z dnia 23.03.2010r. sygn. akt VACz (...).

Dowód: potwierdzone za zgodność zawiadomienie (k. 17, k. 94 akt), zeznania M. J. (protokół rozprawy z dnia 15.11.2017r. nagranie czas: 00:07:25-00:18:28 adnotacje), zeznania świadka K. U. (protokół rozprawy z dnia 15.11.2017r. nagranie czas: 00:20:19-00:49:25 adnotacje), zeznania świadka A. A. (protokół rozprawy z dnia 09.08.2017r. nagranie czas: 00:04:41-00:13:30 adnotacje), zeznania świadka A. L. (protokół rozprawy z dnia 09.08.2017r. nagranie czas: 00:14:51-00:28:56 adnotacje).

Zawiadomieniem z dnia 14 grudnia 2010 roku Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym w B. J. W. wszczął egzekucję na wniosek M. B. na podstawie nakaz zapłaty Sądu Okręgowego w G. z dnia 01.12.2005r, sygn. akt VII GNc (...) zaopatrzonego w klauzulę wykonalności z dnia 08.12.2010r., postanowienie Sądu Okręgowego w G. z dnia 17.06.2010r., sygn. akt I Co (...) zaopatrzonego w klauzulę wykonalności z dnia 26.10.2010r.

Dowód: potwierdzone za zgodność zawiadomienie (k. 93 akt), zeznania M. J. (protokół rozprawy z dnia 15.11.2017r. nagranie czas: 00:07:25-00:18:28 adnotacje), zeznania świadka K. U. (protokół rozprawy z dnia 15.11.2017r. nagranie czas: 00:20:19-00:49:25 adnotacje), zeznania świadka A. A. (protokół rozprawy z dnia 09.08.2017r. nagranie czas: 00:04:41-00:13:30 adnotacje), zeznania świadka A. L. (protokół rozprawy z dnia 09.08.2017r. nagranie czas: 00:14:51-00:28:56 adnotacje).

Z dniem 2 marca 2011 roku Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym w Z. A. N. sprawie KM (...) z wniosku wierzyciela (...) Sp. z o.o. w Z. zawiadomił o zajęciu rachunku bankowego i zakazie wypłat przeciwko Gminie P. w oparciu o tytuł wykonawczy w postaci postanowienia Sądu Rejonowego w C. z dnia 23.07.2009r., sygnatura akt XV Co (...) zaopatrzonego w klauzulę wykonalności z dnia 29.07.2009r.

W dniu 6 sierpnia 2012 roku Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym w M. T. N. w sprawie o sygn. akt KM (...) zawiadomił o przejęciu postępowania egzekucyjnego wniosek wierzyciela: (...) sp. z o.o. w C. na podstawie tytułu wykonawczego w postaci nakazu zapłaty Sądu Rejonowego w C. sygn. akt. Sąd. VIII GNc (...) z dnia 18.10.2006r. oraz postanowienia Sądu Rejonowego w C. sygn. akt. XV Co (...) z dnia 15.12.2009r.

Postanowieniem z dnia 15 lutego 2013 roku Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym w K. J. F. w sprawie o sygn. akt Km (...) podjął postępowanie egzekucyjne prowadzone na wniosek wierzyciela W. K. (...) w P. na podstawie aktu notarialnego z dnia 06.05.2005r. rep. A (...) zaopatrzonego w klauzulę wykonalności z dnia 25.03.2009r. sygn. akt II Ns (...).

W dniu 21 sierpnia 2013 roku nastąpił spis inwentarza po zmarłym W. S. (2) przeprowadzony przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w C. D. O. w sprawie o sygn. akt KmN (...), podczas którego ustalono, że wartość stanu czynnego spadku wynosi 972.476,55 zł. w tym:

a) nieruchomości:

- wartość udziałów w nieruchomościach o nr KW (...) i KW (...) 7/2 położonych w K. wynosi 182.325,65 zł

- wartość udziałów w nieruchomościach o nr KW (...), KW (...), KW (...), (...) położonych w miejscowości C. Gm. D. wynosi 42.025,00 zł

b) wierzytelność: wierzytelność od firmy (...) Sp.z o.o. z siedzibą w W., ul. (...), (...) W. wynosi 748.125,90 zł.

Postanowieniem z dnia 13 marca 2014 roku w sprawie Km (...) Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w C. D. O. umorzono postępowanie egzekucyjne w sprawie egzekucyjnej z wniosku M. S., M. J., P. M. albowiem pozwana złożyła wniosek o umorzenie postępowania gdyż prowadzenie egzekucji pozostaje z innych powodów w oczywistej sprzeczności z treścią tytułu wykonawczego. Komornik uwzględnił wniosek spadkobiercy ustawowego, którym była Gmina P. poprzez zaliczenie kwot wyegzekwowanych w drodze postępowań egzekucyjnych prowadzonych przez inne organy egzekucyjne ustalonych w czasie trwania spisu inwentarza prowadzonego przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w C. D. O. w następujący sposób:

- kwotę 748.125,90 zł od (...) wyegzekwował Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym w Z. A. N.,

- kwotę 73.374,32 zł na rzecz (...) wyegzekwował Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym w M. T. N.,

- nieruchomość położona w K. obejmująca działki nr (...) została sprzedana w drodze licytacji dnia 07.09.2011r. przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w M. T. K. (postanowienie Sądu Rejonowego w M. z dnia 05.12.2011r., sygn. ICo (...)) o przysądzeniu prawa własności dla nowonabywców, gdzie wartość tego składnika majątkowego dawała stan czynny spadków kwocie 182.325,65 zł. i kwoty te Komornik odliczył od stanu czynnego spadku, uznając, że prowadzenie dalszych postępowań egzekucyjnych przeciwko spadkobiercy było niezasadne. Taka sytuacja dotyczyła postępowania egzekucyjnego prowadzonego przez Komornika Sądowego przy sądzie rejonowym w C. z wniosku (...) Sp. z o. o. w likwidacji z siedzibą w Z. w sprawie Km (...)

Postanowieniem z dnia 28 maja 2015 roku w sprawie Km (...) Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w C. E. O. umorzono postępowanie egzekucyjne w sprawie egzekucyjnej z wniosku M. S., P. M..

Postanowieniem z dnia 26 lutego 2016 roku Sąd Rejonowy w C. w sprawie o sygn. akt XV Co (...) umorzył postępowanie w sprawie skargi Gminy P. na czynność komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym dla W. w W. J. B. w sprawie KM (...) egzekucyjnej wierzyciela M. J..

Decyzją za numerem (...) z dnia 12 maja 2015 roku Naczelnik Urzędu Skarbowego w L. orzekł o solidarnej odpowiedzialności podatkowej Pani P. M. ze Spółką i pozostałym współnikiem oraz Pana M. J. ze Spółką i pozostałym współnikiem jako osób trzecich tj. jako współników spółki cywilnej – (...) M. J., P. M. z siedziba: (...)-(...) L., ul. (...),

NIP: (...) w składzie: M. J., P. M. za zaległość podatkową w/wym. Spółki z tytułu podatku od towarów i usług za III kwartał 2010 roku w wysokości 961,58 zł wraz z należnymi odsetki za zwłokę od powyższej zaległości w wysokości 511,00 zł naliczonymi na dzień wydania niniejszej decyzji tj. 12.05.2015r.

Kolejną decyzją za numerem (...) z dnia 12 maja 2015 roku Naczelnik Urzędu Skarbowego w L. orzekł o solidarnej odpowiedzialności podatkowej Pani P. M. ze Spółką i pozostałym wspólnikiem oraz Pana M. J. ze Spółką i pozostałym wspólnikiem jako osób trzecich tj. jako wspólników spółki cywilnej – (...)C. M. J., P. M. z siedziba: (...)-(...) L., ul. (...), NIP: (...) w składzie: M. J., P. M. za zaległość podatkową w/wym. Spółki z tytułu podatku od towarów i usług za I kwartał 2013 roku w wysokości 5.560,00 zł wraz z należnymi odsetki za zwłokę od powyższej zaległości w wysokości 1.081,00 zł naliczonymi na dzień wydania niniejszej decyzji tj. 12.05.2015r. oraz kosztami postępowania egzekucyjnego w wysokości 56,74 zł.

Kolejną decyzją za numerem (...) z dnia 12 maja 2015 roku Naczelnik Urzędu Skarbowego w L. orzekł o solidarnej odpowiedzialności podatkowej Pani P. M. ze Spółką i pozostałym wspólnikiem oraz Pana M. J. ze Spółką i pozostałym wspólnikiem jako osób trzecich tj. jako wspólników spółki cywilnej – (...)C. M. J., P. M. z siedziba: (...)-(...) L., ul. (...), NIP: (...) w składzie: M. J., P. M. za zaległość podatkową w/wym. Spółki z tytułu podatku od towarów i usług za III kwartał 2013 roku w wysokości 16.934,38 zł wraz z należnymi odsetki za zwłokę od powyższej zaległości w wysokości 2.416,00 zł naliczonymi na dzień wydania niniejszej decyzji tj. 12.05.2015r. oraz kosztami postępowania egzekucyjnego w wysokości 1.025,53 zł.

Kolejną decyzją za numerem (...) z dnia 12 maja 2015 roku Naczelnik Urzędu Skarbowego w L. orzekł o solidarnej odpowiedzialności podatkowej Pani P. M. ze Spółką i pozostałym wspólnikiem oraz Pana M. J. ze Spółką i pozostałym wspólnikiem jako osób trzecich tj. jako wspólników spółki cywilnej – (...)C. M. J., P. M. z siedziba: (...)-(...) L., ul. (...), NIP: (...) w składzie: M. J., P. M. za zaległość podatkową w/wym. Spółki z tytułu podatku od towarów i usług za IV kwartał 2012 roku w wysokości 23.336,00 zł wraz z należnymi odsetki za zwłokę od powyższej zaległości w wysokości 5.230,00 zł naliczonymi na dzień wydania niniejszej decyzji tj. 12.05.2015r.

Kolejną decyzją za numerem (...) z dnia 12 maja 2015 roku Naczelnik Urzędu Skarbowego w L. orzekł o solidarnej odpowiedzialności podatkowej P. M. ze Spółką i pozostałym wspólnikiem oraz M. J. ze Spółką i pozostałym wspólnikiem jako osób trzecich tj. jako wspólników spółki cywilnej – (...)C. M. J., P. M. z siedziba: (...)-(...) L., ul. (...), NIP: (...) w składzie: M. J., P. M. za zaległość podatkową w/wym. Spółki z tytułu podatku od towarów i usług za III kwartał 2012 roku w wysokości 10.400,00 zł wraz z należnymi odsetki za zwłokę od powyższej zaległości w wysokości 2.690,00 zł naliczonymi na dzień wydania niniejszej decyzji tj. 12.05.2015r.

Kolejną decyzją za numerem (...) z dnia 12 maja 2015 roku Naczelnik Urzędu Skarbowego w L. orzekł o solidarnej odpowiedzialności podatkowej P. M. ze Spółką i pozostałym wspólnikiem oraz M. J. ze Spółką i pozostałym wspólnikiem jako osób trzecich tj. jako wspólników spółki cywilnej – (...)C. M. J., P. M. z siedziba: (...)-(...) L., ul. (...), NIP: (...) w składzie: M. J., P. M. za zaległość podatkową w/wym. Spółki z tytułu podatku od towarów i usług za I kwartał 2012 roku w wysokości 15.613,00 zł wraz z należnymi odsetki za zwłokę od powyższej zaległości w wysokości 5.171,00 zł naliczonymi na dzień wydania niniejszej decyzji tj. 12.05.2015r.

Kolejną decyzją za numerem (...) z dnia 12 maja 2015 roku Naczelnik Urzędu Skarbowego w L. orzekł o solidarnej odpowiedzialności podatkowej P. M. ze Spółką i pozostałym wspólnikiem oraz M. J. ze Spółką i pozostałym wspólnikiem jako osób trzecich tj. jako wspólników spółki cywilnej – (...)C. M. J., P. M. z siedziba: (...)-(...) L., ul. (...), NIP: (...)w składzie: M. J., P. M. za zaległość podatkową w/wym. Spółki z tytułu podatku od towarów i usług za IV kwartał 2013 roku w wysokości 27.662,00 zł wraz z należnymi odsetki za zwłokę od powyższej zaległości w wysokości 3.235,00 zł naliczonymi na dzień wydania niniejszej decyzji tj. 12.05.2015r. oraz kosztami postępowania egzekucyjnego w wysokości 1.676,69 zł.

Postanowieniem z dnia 28 maja 2015 roku Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym w Częstochowie E. O. w sprawie o sygn. akt Km (...) umorzył postępowanie egzekucyjne prowadzone wobec Gminy P. na wniosek P. M. i M. (...) w oparciu o tytuł wykonawczy w postaci: nakazu zapłaty w postępowaniu nakazowymi Sądu Okręgowego w C. dnia

30.10.2006r. sygn. akt V GNc (...) zaopatrzonego w klauzulę wykonalności z dnia 21.04.2010r., postanowienia o nadaniu klauzuli wykonalności Sądu Okręgowego w C. z dnia 22.02.2010r, sygn. akt V GCo (...), postanowienia o nadaniu klauzuli wykonalności Sądu Apelacyjnego w K. z dnia 23.03.2010r. sygn. akt V ACz (...) z powodu wyczerpania stanu czynnego spadku.

Dowód: potwierdzony za zgodność protokół (k. 18-20 akt), potwierdzona za zgodność kserokopia postanowienia (k. 21 akt), potwierdzona za zgodność kserokopia postanowienia (k. 23, 24, 25, k. 104-105 akt), potwierdzone za zgodność kserokopia decyzje (k. 33-48 akt), potwierdzone za zgodność zawiadomienie (k. 95-96, k. 97-99 akt), zeznania M. J. (protokół rozprawy z dnia 15.11.2017r. nagranie czas: 00:07:25-00:18:28 adnotacje), zeznania świadka K. U. (protokół rozprawy z dnia 15.11.2017r. nagranie czas: 00:20:19-00:49:25 adnotacje), zeznania świadka A. A. (protokół rozprawy z dnia 09.08.2017r. nagranie czas: 00:04:41-00:13:30 adnotacje), zeznania świadka A. L. (protokół rozprawy z dnia 09.08.2017r. nagranie czas: 00:14:51-00:28:56 adnotacje), postanowienia (k. 83, 86 akt Km(...)).

Z dniem 15 stycznia 2016 roku Komornik sądowy przy Sądzie Rejonowym dla W. w W. J. B. w sprawie o sygn. akt Km (...) umorzył postępowanie egzekucyjne prowadzone wobec Gminy P. na wniosek M. J. na podstawie art. 825 pkt 3 kpc albowiem postępowanie egzekucyjne pozostawało w oczywistej sprzeczności z treścią tytułu wykonawczego.

Pismem z dnia 21 marca 2016 roku Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym w L. M. P. w sprawie o sygn. akt KMS (...) wezwał Urząd Gminy w P. do potrącenia dłużnikowi M. J. z należnej mu wierzytelności z tytułu należności wynikających z tytułu wykonawczego skierowanego do egzekucji przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym dla Warszawy-Woli w Warszawie J. B. przeciwko Gminie w P. z wniosku dłużnika na zaspokojenie roszczeń wynikających z postanowienia wydanego przez Sąd Rejonowy wC. XVII Wydział Gospodarczy KRS sygn. CZ.XVII NS-REJ.KRS/(...) z dnia 2015.05.28r.

Pismem z tego samego dnia Komornik w sprawie KMS (...) wezwał Urząd Gminy w P. do potrącenia dłużnikowi P. M. z należnej mu wierzytelności z tytułu należności wynikających z tytułu wykonawczego skierowanego do egzekucji przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym dla W. w W. J. B. przeciwko Gminie w P. z wniosku dłużnika na zaspokojenie roszczeń wynikających z postanowienia wydanego przez Sąd Rejonowy w Częstochowie XVII Wydział Gospodarczy KRS sygn. CZ.XVII NS-REJ.KRS/(...) z dnia 2015.05.28r.

Kolejnym pismem z dnia 23 marca 2016 roku Komornik w sprawie KM (...) wezwał Urząd Gminy w P. do potrącenia dłużnikowi P. M. z należnej mu wierzytelności z tytułu należności wynikających z tytułu wykonawczego skierowanego do egzekucji przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym dla W. w W. J. B. przeciwko Gminie w P. z wniosku dłużniczki na zaspokojenie roszczeń wynikających z nakazu zapłaty w postępowaniu upominawczym wydanego przez Sąd Rejonowy dla K. w K. sygn. IV GNc (...) z dnia 2012.11.16r., postanowienia wydanego przez Sąd Rejonowy dla K. w K. sygn. IV GNc (...) z dnia 2013.01.16r.

Kolejnym pismem z tego samego dnia Komornik w sprawie KM (...) wezwał Urząd Gminy w P. do potrącenia dłużnikowi M. J. z należnej mu wierzytelności z tytułu należności wynikających z tytułu wykonawczego skierowanego do egzekucji przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym dla W. w W. J. B. przeciwko Gminie w P. z wniosku dłużnika na zaspokojenie roszczeń wynikających z nakazu zapłaty w postępowaniu upominawczym wydanego przez Sąd Rejonowy dla K. w K. sygn. IV GNc (...) z dnia 2012.11.16r., postanowienia wydanego przez Sąd Rejonowy dla K. w K. sygn. IV GNc (...) z dnia 2013.01.16r.

Dowód: poświadczona za zgodność kserokopia zajęcia (k. 108, k. 109-110, k. 111-112, k. 113 akt), poświadczona za zgodność kserokopia postanowienia (k. 106-107 akt), zeznania M. J. (protokół rozprawy z dnia 15.11.2017r. nagranie czas: 00:07:25-00:18:28 adnotacje), zeznania świadka K. U. (protokół rozprawy z dnia 15.11.2017r. nagranie czas: 00:20:19-00:49:25 adnotacje), zeznania świadka A. A. (protokół rozprawy z dnia 09.08.2017r. nagranie czas: 00:04:41-00:13:30 adnotacje), zeznania świadka A. L. (protokół rozprawy z dnia 09.08.2017r. nagranie czas: 00:14:51-00:28:56 adnotacje).

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Powództwo nie zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z brzmieniem treści art. 1032 kc spadkobierca ma obowiązek (mimo braku wyraźnego uregulowania) uwzględnienia interesów wszystkich znanych mu wierzycieli spadkowych. Powinien zatem, na co już wskazywano, być zorientowany w całości zadłużenia spadku i nie może zaspokajać wierzycieli jedynie w kolejności zgłaszania się, chyba że wartość stanu czynnego spadku wystarcza na pokrycie wszystkich należności. Spadkobierca ma obowiązek respektowania szczególnych zasad zaspokajania roszczeń związanych z istnieniem rzeczowego zabezpieczenia danej należności (np. należności zabezpieczone hipoteką powinny być zaspokajane zgodnie z kolejnością wpisów). Gdy wśród wierzycieli spadkowych znajdują się wierzycieli sporne co do wysokości lub co do zasady, nie wyłącza to obowiązku zaspokojenia innych zobowiązań spadkowych. Spadkobierca powinien jednak wziąć je pod uwagę, a po rozstrzygnięciu sporu co do ich istnienia lub wysokości ewentualnie dokonać stosownych rozliczeń z pozostałymi wierzycielami spadkowymi. Jeżeli okaże się, że wierzycieli sporne nie istnieją lub są niższe niż przyjęto, a spadkobierca spełnił świadczenia wynikające ze spornych zobowiązań, może domagać się zwrotu spełnionych świadczeń. Jeżeli wartość stanu czynnego spadku jest niższa od wartości długów spadkowych, świadczenia na rzecz wierzycieli powinny ulec proporcjonalnemu zmniejszeniu.

Natomiast w sytuacji gdy spadkobierca spłacił tylko niektóre spośród długów spadkowych bowiem nie wiedział i przy dołożeniu należytej staranności nie mógł się dowiedzieć o istnieniu innych długów oraz gdy wiedział o innych długach lub mógł się o nich dowiedzieć przy dołożeniu należytej staranności znajduje zastosowanie art. 1032 § 1 kc, bądź art. 1032 § 2 kc.

W realiach pierwszej sytuacji spadkobierca nie ma wiedzy o wszystkich długach spadkowych mimo dołożenia należytej staranności, która powstaje gdy spadkobierca zapozna się z wykazami inwentarza złożonymi przez inne podmioty uprawnione lub ze sporządzonym spisem inwentarza oraz podejmie inne działania mieszczące się w granicach staranności ogólnie wymaganej (przeciętnej). W takich granicach pozostawać będzie przejrzanie dokumentów spadkodawcy, ewentualnie uzyskanie informacji z banków, w których spadkodawca miał rachunki. Wskazywano już, że poza granicami należytej staranności pozostaje np. prowadzenie „dochodzenia” mającego ustalić listę długów spadkowych. Dokonując oceny, czy spadkobierca zachował należyłą staranność, należy uwzględnić okoliczności dotyczące konkretnego spadkobiercy, a także okoliczności dotyczące spadkodawcy (np. rozległość prowadzonej działalności).

W rozważanej sytuacji odpowiedzialność za długi spadkowe, o których spadkobierca nie wiedział i przy dołożeniu należytej staranności nie mógł się dowiedzieć, zależy od sumy spłaconych długów. Wyłączona jest możliwość domagania się od wcześniej zaspokojonych wierzycieli zwrotu części spełnionego świadczenia.

Przechodząc do analizy drugiej sytuacji a mianowicie dotyczącej nieprawidłowego zachowania się spadkobiercy. Spłacając niektóre długi, mimo że wie o istnieniu innych lub przy dołożeniu należytej staranności mógł się o nich dowiedzieć, spadkobierca narusza interesy niektórych wierzycieli spadkowych. Sankcją za takie zachowanie jest rozszerzenie granic odpowiedzialności ponad wartość stanu czynnego spadku. Nie powstaje jednak odpowiedzialność nieograniczona. Granice odpowiedzialności spadkobiercy zostały rozszerzone ponad wartość stanu czynnego spadku do takiej wysokości, w jakiej zobowiązany byłby w stanie je zaspokoić, gdyby należycie spłacał wszystkie długi spadkowe. Wyznaczenie tej granicy następuje w odniesieniu do konkretnej sytuacji. W praktyce będzie to oznaczało, że wierzyciele pominięci na skutek świadomego lub nieświadomego, ale spowodowanego brakiem należytej staranności, działania spadkobiercy uzyskają jedynie częściowe zaspokojenie swoich należności. W ustawie nie wprowadzono bowiem obowiązku dokonania rozliczeń z wierzycielami spadkowymi, których pretensje zostały wcześniej zaspokojone.

W realiach sprawy niniejszej gmina P. z dniem 25 marca 2009 roku została spadkobierca ustawowym po W. S. (2). W celu realizacji postanowienia Sądu w tym przedmiocie zaczęła badać majątek jaki pozostał po zmarłym. Jednakże

najbliższa rodzina nie była w stanie podać żadnych danych szczegółowych w tym zakresie. W wyniku własnych starań pozwana ustaliła, że W. S. (1) prowadził rozległą działalność gospodarczą, lecz nie posiadał żadnego biura. W dniu 21 sierpnia 2013 roku nastąpił spis inwentarza po zmarłym W. S. (2) przeprowadzony przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w C. D. O. w sprawie o sygn. akt Kmn (...), podczas którego ustalono, że wartość stanu czynnego spadku wynosi 972.476,55 zł. w tym:

a) nieruchomości:

- wartość udziałów w nieruchomościach o nr KW (...) i KW (...) 7/2 położonych w K. wynosi 182.325,65 zł

- wartość udziałów w nieruchomościach o nr KW (...), KW (...), KW (...), (...) położonych w miejscowości C. Gm. D. wynosi 42.025,00 zł

b) wierzytelność: wierzytelność od firmy (...) Sp. z o.o. z siedzibą w W., ul. (...), (...)-(...) W. wynosi 748.125,90 zł. W tym czasie prowadzone były egzekucje komornicze w stosunku do majątku po W. S. (2). Gmina P. była zobligowana do możliwie jak najszybszego uregulowania długów spadkowych po zmarłym nie czekając na spis inwentarza dokonała zaspokojenia. Jednakże po zakończeniu postępowania egzekucyjnego Gmina P. zamieściła w dniu 26 sierpnia 2013 roku ogłoszenie w gazecie wzywające wierzyciel do zgłaszania roszczeń, zdarzenie to nastąpiło przed prawomocnym zakończeniem postępowania egzekucyjnego, którego termin przypadł na dzień 2 października 2014 roku. Zatem wierzyciel mieli dużo czasu aby zgłaszać swoje żądania. Z dniem 13 marca 2014 roku Komornik sądowy przy Sądzie Rejonowym w C. D. O. uwzględnił wniosek spadkobiercy ustawowego, którym była Gmina P. poprzez zaliczenie kwot wyegzekwowanych w drodze postępowań egzekucyjnych prowadzonych przez inne organy egzekucyjne ustalonych w czasie trwania spisu inwentarza prowadzonego przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w C. D. O. w następujący sposób:

- kwotę 748.125,90 zł od (...) wyegzekwował Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym w Z. A. N.,

- kwotę 73.374,32 zł na rzecz (...) wyegzekwował Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym w M. T. N.,

- nieruchomość położona w K. obejmująca działki nr (...) została sprzedana w drodze licytacji dnia 07.09.2011r. przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w M. T. K. (postanowienie Sądu Rejonowego w M. z dnia 05.12.2011r., sygn. ICo (...) o przysądzeniu prawa własności dla nowonabywców), gdzie wartość tego składnika majątkowego dawała stan czynny spadków kwocie 182.325,65 zł. i kwoty te Komornik odliczył od stanu czynnego spadku, uznając, że prowadzenie dalszych postępowań egzekucyjnych przeciwko spadkobiercy było niezasadne. W związku z tym kolejne ujawnione postępowania ulegały umorzeniu.

Zdaniem Sądu Gmina P. dopełniła wszystkie swoje obowiązki spoczywające na spadkobiercy ustawowemu albowiem prowadziła postępowanie zmierzające do ustalenia majątku posiadanego przez zmarłego. Dokonała spisu inwentarza. Ponadto zamieściła w dniu 26 sierpnia 2013 roku ogłoszenie w gazecie wzywające wierzyciel do zgłaszania swoich roszczeń, przed prawomocnym zakończeniem postępowania. Jednakże z uwagi na przebieg postępowania zmuszona była dokonywać rozliczeń finansowych w ramach ujawnionych egzekucji komorniczych w celu zapobieżenia utraty płynności finansowej Gminy. Postępowanie pozwanej w żadnej mierze nie służyło wybiórczemu zaspokajaniu należności i nie można przypisać jej braku staranności wedle treści art. 1032 § 2 kc.

Zatem powództwo w niniejszej sprawie należało oddalić w całości jako nieudowodnione na podstawie art. 1032 § 2 k.c. w zw. z art. art. 6 k.c. a contrario.

Z uwagi na oddalenie powództwa w całości na powoda został nałożony obowiązek zwrotu kosztów postępowania poniesionych przez pozwaną. O kosztach postępowania orzeczono na podstawie art. 98 k.p.c. Sąd zasądził od powoda M. J. na rzecz pozwanego kwotę 5.417 zł. tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.